

GEZAMENLIJKE BRANDBRIEF BIOBRANDSTOFFEN

Stand van zaken rondom ILUC wetgeving – input AO Duurzaamheid 18 januari 2017 – agendapunt 9¹.

Conventionele biobrandstoffen (brandstoffen uit landbouwgewassen) kunnen forse schade aan mens en natuur hebben en tot een negatieve impact op het klimaat leiden, zo blijkt uit nieuwe studies over de hele wereld. In het aankomend AO Duurzaamheid en Milieu bespreekt u de bijmengverplichting van biobrandstoffen. De regering stelt voor de hoeveelheid voedselbiobrandstoffen bijna te laten verdrievoudigen.

Wij pleiten voor **het stoppen van de groei van dergelijke schadelijke biobrandstoffen**, en dus op stabilisatie op het niveau van het huidige volume (nu 1,8%), en voor **behoud van de dubbeltelling** voor biobrandstoffen uit afval.

Wij vragen u tijdens het AO aan te sturen op een aangepast wetsvoorstel dat ook écht klimaatschade gaat terugdringen.

Waar het om gaat

In het aankomend AO Duurzaamheid (verschoven van 29 november 2016 naar 18 januari 2017) bespreekt u de implementatie van de ILUC-richtlijn en andere toezeggingen rondom de bijmengverplichting van biobrandstoffen.

Deze ILUC (Indirect Land Use Change) richtlijn vanuit Europa richt zich op de begrenzing van gewassen voor biobrandstofproductie die gevoelig zijn voor indirecte land effecten. Dit geldt primair voor landbouwgewassen - als landbouwgrond gebruikt wordt voor de productie van biobrandstoffen, dan wordt de productie van voedsel (of veevoer of andere grote toepassingen zoals de cosmetica) verdrongen naar een andere plek, met nadelige gevolgen voor natuur, mens en milieu. Daarom wil men in bronbeleid deze negatieve effecten van de bijmengverplichting aan banden leggen met een begrenzing (cap) op deze gewassen.

Er is reeds door de Kamer een motie ingediend voor begrenzing op biobrandstoffen uit ILUC-gevoelige gewassen van maximaal 5 procentpunten van de totale verplichting voor bijmengen van biobrandstoffen (dus 5% van de totale brandstofconsumptie in Nederland). Dit gaat verder dan de huidige 7% vastgelegd in de Europese ILUC richtlijn, de EC geeft lidstaten echter expliciet de mogelijkheid om minder van dergelijke conventionele biobrandstoffen te hoeven bijmengen. Nieuwe inzichten laten nu zien dat verdere vermindering dringend gewenst is.

Huidige wetsvoorstel

In het **huidige wetsvoorstel** wordt aangestuurd op een **5% cap op ILUC-gevoelige biobrandstoffen**, en wordt de **dubbeltelling** voor biobrandstoffen uit andere gewassen **afgeschaft**. Er wordt gesteld dat de overheid met deze wijziging “positieve gevolgen voor het milieu realiseert door de inzet van conventionele biobrandstoffen, die meestal een hogere broeikasgasintensiteit over de levenscyclus hebben, te beperken”².

Er zijn reeds twee consultatierondes geweest voor het wetsvoorstel dat het ministerie van IenM voorbereid. In januari 2017 zal de Staatssecretaris met een wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn komen.

Wij hebben als milieu- en ontwikkelingsorganisaties van verschillend pluimage geageerd in deze consultatierondes **tegen het voorstel**. Ook het bedrijfsleven is zich bewust van de schade en marktverstoring door het stimuleren van conventionele biobrandstoffen, er is steun voor begrenzing van biobrandstoffen uit voedselgewassen van grote marktpartijen zoals Unilever en DSM.

¹ Implementatie ILUC-richtlijn, toezeggingen aan de Tweede Kamer en jaarrapportage hernieuwbare energie vervoer 2015.

² Pagina 26, paragraaf 6.2 in de Nota van Toelichting in het draft Besluit Hernieuwbare Energie Vervoer van versie 8nov16 internetconsultatie

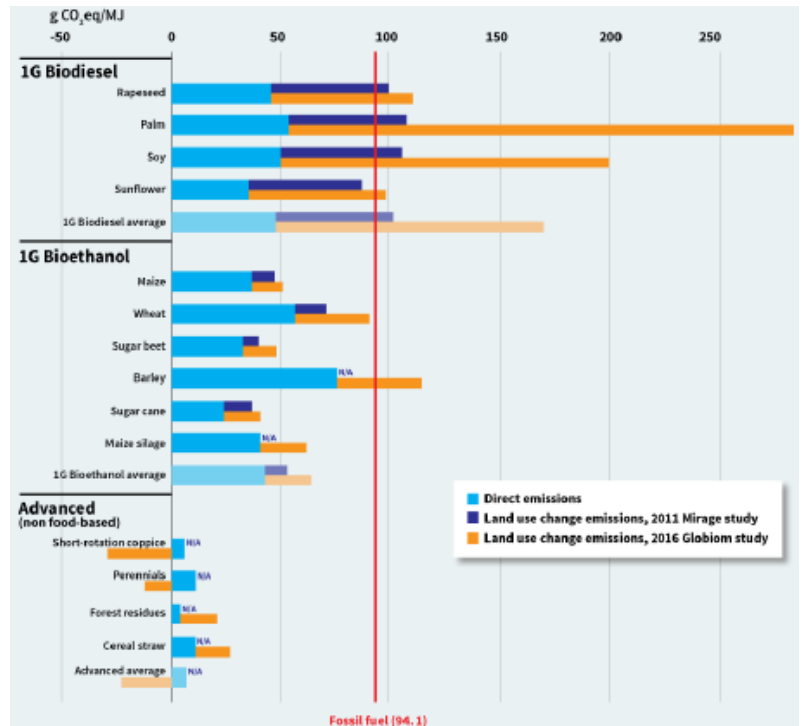
Ons gezamenlijk standpunt

Recent onderzoek laat zien dat de schade van de beleidsstimulering voor biobrandstoffen uit voedselgewassen nog veel groter is dan gedacht. Niet alleen zorgt de groeiende vraag naar tarwe, soyaolie, mais, palmolie, voor lokale schade (ontbossing, landroof, prijsverstoring, afname biodiversiteit en bodemvruchtbaarheid, slechte arbeidsomstandigheden, afname voedselzekerheid)³.

Uit de internationale Globium studie⁴, uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie, blijkt dat de totale broeikasgasbalans in een aantal gevallen zelfs tot een **netto negatief effect op het klimaat** kan leiden. Zie ook de figuur hiernaast waarin een analyse van Transport & Environment laat zien wat de Globium studie zegt over de broeikasgasbalansen van de verschillende biobrandstoffen als de broeikasgassen van indirecte land effecten (ILUC) ook meegenomen worden.

Conventionele biodiesel, uit palmolie of soja leidt tot een veel hogere klimaatbelasting dan de fossiele brandstof die het zou moeten vervangen.

Dit betekent dat wij in het halen van de bijmengverplichting veel minder klimaatwinst boeken dan nu gerapporteerd wordt door de NEA. Zij gaan uit van een gemiddelde CO₂eq uitstoot bij dieselvangers van 18,2 gr/MJ, terwijl dit dus in de praktijk tot wel 285 gr/ MJ kan oplopen!

Bovendien tonen de recente NEA gegevens⁵ over 2015 aan, dat het huidige marktvolume voor ILUC gevoelige biobrandstoffen nu op 1,8% van de totale brandstofconsumptie staat. Dit betekent dat deze markt met het huidige wetsvoorstel nog ruimschoots mag verdubbelen voordat het de voorgestelde cap bereikt van 5% van de totale markt. De afschaffing van de dubbelrekening zal de groei alleen maar stimuleren (tot het maximum bereikt is), omdat met het afschaffen van de dubbelrekening elk voordeel voor het inzetten van alternatieve grondstoffen zoals afval verdwijnt.

Conclusie

Wij pleiten voor **een stop van de groei dergelijke biobrandstoffen**, en dus op stabilisatie op het niveau van het huidige volume (nu 1,8%), en **behoud van de dubbelrekening** voor biobrandstoffen uit afval.

ILUC voorstel tot 2020	Huidige situatie (2015 ⁵)	Ons gezamenlijk voorstel
Een maximum van 5% conventioneel (ILUC gewassen)	1,8% conventioneel	Maximum op huidige situatie: 1,8% (geen groei)
Afschaffen dubbelrekening voor biobrandstoffen uit afval e.d.	Nu 72% van de bijgemengde biobrandstoffen dubbelrekenend	Behoud dubbelrekening: stimuleren biobrandstoffen uit afval
8,4% bijmenging biobrandstoffen in 2020 (10% incl dubbelrekening)	6,25% inclusief dubbelrekening	10% inclusief dubbelrekening
Minimaal 0,5% geavanceerd in 2020	0,2% geavanceerde biobrandstoffen	Geavanceerd meenemen in dubbelrekening, minimal 0,5%

Wij hopen dat u als Kamerlid het komend Algemeen Overleg Duurzaamheid gaat gebruiken om hier de Staatssecretaris op aan te spreken, en aan te sturen op een aangepast wetsvoorstel dat ook echt klimaatschade gaat terugdringen.

Namens Oxfam Novib, Milieudefensie, Action Aid, IUCN Nederland, Both Ends, Natuur & Milieu.

³ Bronnen: Oxfam (2016) *Burning Land, burning the climate*. <https://www.oxfam.org/en/research/burning-land-burning-climate>; ActionAid reports from 2013 and 2016 <http://www.actionaid.org/sites/files/actionaid/ecenergyprogressbriefkropiwnickafinal.pdf> & http://www.actionaid.org/sites/files/actionaid/analysis_of_ec_report_impacts_of_biofuels_for_actionaid_may_2013_final_o.pdf; and the latest T&E documentary (2016 – release in NL on 18 Jan 2017) on palm oil production in Columbia

⁴ Lifecycle analysis by T&E based on the Globium study 2016,

https://www.transportenvironment.org/sites/te/files/publications/2016_04_TE_Globium_paper_FINAL_o.pdf

⁵ Nea Jaarverslag Energie voor Vervoer 2015, gepubliceerd juni 2016